

Jeugddromen tegen vergrijzing

Om de bevolkingsdaling in het noorden van Friesland tegen te gaan, onderzochten studenten van Van Hall Larenstein de wensen en ambities van jongeren. Ook dachten ze mee over ondernemingsplannen.

TEKST ALEXANDRA BRANDERHORST FOTOGRAFIE HOLLANDSE HOOGTE

‘Voor veel ambtenaren was het een eyeopener dat jongeren iets te melden hebben’

Jongeren in Friesland willen graag dat de bussen vaker rijden, tijdig reisinformatie geven en wifi aan boord hebben. Hun wensen zijn vorig jaar meegenomen bij de aanbestedingen voor de regionale busdiensten en er loopt nu een proef met wifi. Dat is te danken aan het project *Jonge Friezen Foarút*.

Dat ontstond in 2008 toen Wim Timmermans, lector Groene leefomgeving van steden bij hogeschool Van Hall Larenstein (VHL), onderdeel van Wageningen UR en Khoji Wesselius van het provinciale bureau Plattelânsprojekten Noardwest Fryslân de koppen bij elkaar staken. In het noordelijke deel van de provincie Friesland krimpt de bevolking door vergrijzing en doordat jongeren wegtrekken. ‘We wilden aan de slag met die bevolkingkrimpt’, vertelt Wesselius. ‘Daarom waren we benieuwd naar de visie van jongeren in de noordelijke schil van Friesland, naar hun dromen, ideeën en plannen voor de toekomst, maar onze gebruikelijke aanpak werkte niet. De taal van oudere mensen kwam bij jongeren niet aan.’

Jonge Friezen Foarút gooide het daarom over een andere boeg. In 2009 en 2010 spraken studenten van VHL en NHL Hogeschool in Leeuwarden in de eerste fase van het project met zo’n 450 jongeren, die op straat, op school of in kantines werden aangesproken.

FIERE FRIEZEN

Die gesprekken leidden tot een jongerenagenda met tien aandachtspunten op het gebied van wonen, werken, leren, mobiliteit, veiligheid en recreatie. Gemeentes, provincie en maatschappelijke organisaties gingen

vervolgens met die agendapunten aan de slag. Zo werden alle verlangens tijdens een conferentie gedeeld met politici, ambtenaren en mensen uit het bedrijfsleven; van verlichting langs donkere landweggetjes, betaalbare koopwoningen tot universitaire masteropleidingen in Leeuwarden.

Friese jongeren zijn ‘fier’ op hun provincie, valt in de agenda te lezen. Ze willen dat onder meer laten zien met behulp van toeristische activiteiten die inkomsten opleveren en dus banen kunnen scheppen. Over dat thema dachten VHL-studenten met hen mee in het kader van hun minor Ontwikkelingsplanologie. Zo ontstonden ideeën om, in de toekomst, leegstaande dorpen om te toveren tot bijvoorbeeld een paintball-dorp of horrordorp, waar je een weekendje met vrienden kunt kamperen. Ook werd een Tsjerke Toer bedacht, een tocht langs kerken waar kunstenaars exposeren en lokale producten worden aangeboden.

JANPLEZIER

In de tweede fase van het project, in 2011, gingen wederom VHL-studenten aan de slag met ondernemersplannen om de belevingseconomie, zoals evenementen en toerisme, in Noord-Friesland te stimuleren. Met het oog op de behoefte van jongeren aan universitair onderwijs in Leeuwarden deed een van hen alvast een voorzet voor een studentenroefestijn langs de Elfsteden-route. Johan de Braak, tweedejaars Bos- en Natuurbeheer, boog zich over een plan voor toertochten in Lauwersland. ‘Zelf heb ik vijf jaar in Drachten gewoond. Ook daar zie je dat sommige omliggende dorpen steeds leger worden. De mensen trekken weg omdat ze geen werk kunnen vinden. Het starten

van een onderneming kan dan een oplossing zijn’, denkt hij.

Gerda Dam van de *Sandy Road Ranch* is enthousiast over de ideeën van de student. In de buurt van haar manege ligt het vakantiepark Esonstad. De manege wil voor de gasten van het park een toeristische rondrit aanbieden op een janplezier achter een tractor op biodiesel of zonne-energie. ‘Het plan van Johan bevatte zeker dingen die ik kan gebruiken’, reageert Dam. ‘Zoals het idee om een lokaal iemand tijdens de rit te laten vertellen over het gebied en om te zorgen voor oortjes met een digitaal verhaal in het Frans en Engels.’

EYEOPENER

‘Er zijn heel goede plannen naar voren gekomen’, meent opdrachtgever Khoji Wesselius. ‘*Jonge Friezen Foarút* heeft veel reuring veroorzaakt.’ Na de slotbijeenkomst in januari 2012 bleek dat het project de spreekwoordelijke steen in de vijver was. Jongeren en studenten blijven input leveren, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van de University Campus Friesland en de ontwikkeling van toeristische activiteiten. ‘Het was innovatief om krimp vanuit het perspectief van jongeren te bekijken, net als de aanpak waarbij je jongeren benadert met studenten die hun taal spreken’, meent Wesselius. VHL-lector Wim Timmermans sluit zich daarbij aan: ‘Voor veel bestuurders en ambtenaren was het een eyeopener dat jongeren iets te melden hebben. Vergrijzing kun je niet tegenhouden, maar je kunt wel proberen jongeren vast te houden.’ ■

Het slotdocument van *Jonge Friezen Foarút*: www.gho.nl/werk/portfolio/slotdocument-fff